

СУТНІСТЬ ТА ФУНКЦІЇ BUSINESS INTELLIGENCE

Ставерська Т.О., канд. екон. наук, доц.
Прокопенко Б.Є., здоб. ОС «магістр»
Державний біотехнологічний університет

Сучасні тренди діджиталізації бізнесу обумовлюють необхідність застосування відповідних інструментальних засобів бізнес-аналітики. Загалом такі інструменти описуються поняттям Business Intelligence (інтелектуальний аналіз даних, англ. Business intelligence).

Business Intelligence (BI) спрямований на прийняття ефективних бізнес-рішень шляхом використання відповідних аналітичних інструментів, програмних застосувань та технологій для збору, зберігання, аналізу даних та забезпечення до них доступу – BI-систем. При цьому такі BI-системи є основним інструментом не лише для великих корпорацій, але і також для будь-якого іншого бізнесу. Вони також відіграють ключову роль в процесі стратегічного планування компанії.

Незважаючи на широке розповсюдження терміну BI, усталеного і однозначного визначення його на даний час немає. За даними Вікіпедії, «бізнес інтеліженс означає ієрархічно-синергетичний комплекс концепцій, технологій і програмних засобів аналізу первинних даних і візуалізації його результатів для підтримки рішень» [1]. Фактично напрям «бізнес інтеліженс» є забезпеченням візуалізації первинних даних з метою їх подальшої обробки, включно, до звичайних статистичних методів та аналогічних методик, а також новітніми інструментами інформаційних технологій, штучного інтелекту тощо.

Сам термін Business Intelligence вперше було введено компанією Gartner в 80-х роках ХХ ст. В 1996 р. Gartner дала йому наступне визначення: «програмні засоби, що функціонують в рамках підприємства і які забезпечують функції доступу та аналізу інформації, що знаходиться в сховищі даних, а також забезпечують прийняття правильних і обґрунтованих управлінських рішень» [2]. Сьогодні Gartner значно розширило поняття даного терміну й у цілому BI трактується нею як «відповідні застосування, інфраструктури, платформи, інструменти та кращі практики, що забезпечують доступ до інформації та її аналіз з метою оптимізації рішень і управління ефективністю» [2]. На їх базі створюються BI-системи. Їх мета – підвищити якість інформації для прийняття управлінських рішень. BI-системи також відомі під назвою «Системи Підтримки Прийняття Рішень» (Decision Support System).

Часто терміни BI і «бізнес-аналітика» використовуються як синоніми, але між ними є різниця. Бізнес-аналітика, на відміну від BI, має справу з уже очищеними, підготовленими для аналізу даними, використовує статистичні та кількісні інструменти для оцінки поточної ситуації та прогнозування, тому її все частіше називають «поглиблена аналітика». BI спочатку займається очищенням, консолідацією даних, перетворенням їх у зручний для аналізу формат, тобто основним завданням є інтерпретація великої кількості даних, виокремлення ключових факторів ефективності, моделювання результатів

дій, моніторинг результатів прийняття рішень [3]. Тобто основним призначенням ВІ є прийняття рішень для бізнесу.

ВІ включає комп'ютерні методи і інструменти для організацій, що забезпечують переклад транзакційної ділової інформації в форму, придатну для бізнес-аналізу, а також засоби для роботи з обробленою таким чином інформацією. ВІ-система найбільш ефективна, коли вона об'єднує дані, отримані з ринку, на якому працює підприємство (зовнішні дані), з даними з джерел на підприємстві, такими як фінансові та виробничі (внутрішні дані). У поєднанні зовнішні і внутрішні дані дають повнішу картину бізнесу, тобто аналітику, яку не можна отримати в результаті аналізу даних тільки від одного з цих джерел.

Основні напрямки розвитку ВІ-систем у системі бізнес-аналітики визначаються їх функціями (рис. 1).

Рис. 1. Основні функції ВІ-систем

Перелічені функції ВІ-систем переважно описують поточний стан їх можливостей для здійснення бізнес-аналізу.

Інформаційні джерела:

1. Business intelligence. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Business_intelligence
2. Можливості Business Intelligence для планування, аналізу і моніторингу фінансово-господарської діяльності підприємств. URL: <http://www.management.com.ua/ims/ims179.html>
3. Business Intelligence, BI. URL: <https://www.it.ua/knowledge-base/technology-innovation/business-intelligence-bi>